

Tuuli Pirttikoski

YRITTÄJYYS, YRITYSNEUVONTA JA
YRITYSVERKOSTOITUMINEN
CASE: ALOITTAVA YRITTÄJÄ HUITTISISSA

Liiketalouden koulutusohjelma

2015

YRITTÄJYYS, YRITYSNEUVONTA JA YRITYSVERKOSTOITUMINEN CASE: ALOITTAVA YRITTÄJÄ HUITTISISSA

Pirttikoski, Tuuli
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Huhtikuu 2015
Ohjaaja: Martikkala, Petri
Sivumäärä: 34
Liitteitä: 2

Asiasanat: yrittäjyys, yritysneuvonta, yritysverkostoituminen, elinkaarimalli

Opinnäytetyössä tutkittiin Huittisissa vuonna 2014 perustetuiden yritysten näkemyksiä ja kokemuksia yrittäjyydestä, yritysneuvonnasta sekä yritysverkostoitumisesta. Opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Huittisten kaupungin elinkeinotoimen kanssa.

Opinnäytetyön teoreettisessa osuudessa käsiteltiin neljää työn keskeistä osa-aluetta. Huittisten kaupungin elinkeinotoimella on ollut kautta historian suuri vaikutus kaupungin elinkeinoelämään ja nykyisin heikon taloustilanteen vuoksi asema korostuu entisestään. Työssä esitellään yrityksen elinkaari, jonka mukaan aloittavan yrittäjän kannalta kriittisimmät vaiheet ovat synty- ja eloonjäämisvaiheet. Teoreettisessa osuudessa esiteltiin lisäksi yritysneuvontatahot, joita huittislaiset alkavat yrittäjät voisivat käyttää. Alkavat yrittäjät saattavat kokea yritysverkostoitumisen kaukaiseksi toiminnaksi yrityksensä syntyvaiheessa ja täten työssä pyritään tuomaan esille yritysverkostoitumisen hyviä puolia.

Kyselytutkimus Huittisissa vuonna 2014 perustetuille yrityksille toteutettiin syksyllä 2014 ja kyselyyn valittiin harkinnanvaraisesti 25 yritystä. Kyselyllä selvitettiin Huittisissa vuonna 2014 aloittaneiden yritysten mielipiteitä ja näkemyksiä yritysneuvontaa kohtaan, yrittäjyyden alkutaivalta sekä yritysverkostoitumista osana yrittäjyyttä.

Tutkimusta voidaan pitää onnistuneena, sillä tutkimustulokset vahvistivat entisestään tekijän ennakkokäsityksiä ja – näkemyksiä yrittäjyyteen liittyen. Huittisten kaupungin elinkeinotoimi pyrkii vankkaan yhteistyöhön alkavien yrittäjien kanssa, mutta onnistuneeseen yhteistyöhön tarvitaan kaksi osapuolta. Yritysneuvontaa on tarjolla jokaiselle, mutta kynnys käyttää palvelua on korkea. Yritysneuvontapalveluiden markkinointiin tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota.

ENTREPRENEURSHIP, ENTERPRISE CONSULTATION AND ENTERPRISE NETWORKING
CASE: A NEW ENTREPRENEUR IN HUITTINEN

Pirttikoski, Tuuli

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration

April 2015

Supervisor: Martikkala, Petri

Number of pages: 34

Appendices: 2

Keywords: entrepreneurship, enterprise consultation, enterprise network, lifecycle theory

The purpose of this thesis was to examine the conceptions and experiences of entrepreneurship, enterprise consultation and enterprise networking among the enterprises which have been established in Huittinen in 2014. The thesis was made in cooperation of the city of Huittinen Business Development Services.

In the theoretical part of the thesis was dealt with four main sections. The city of Huittinen Business Development Services has always has a great influence on business world in Huittinen and nowadays while the frequent economic situation is not so good the influence is emphasized more than ever. According to the lifecycle theory of an enterprise the critical points are the genesis point and the survival point. These points are presented in this thesis.

In the theoretical part of the thesis has been brought out also the enterprise consultation quarters which the local entrepreneurs could use. The new entrepreneurs may undergo the enterprise networking outlying in the genesis point, thus the aim is bring out the good aspects of enterprise networking.

The questionnaire to the enterprises founded in 2014 accomplished in autumn 2014 and the 25 enterprises were selected to this questionnaire discretionary. The aim of the questionnaire was to clarify the opinions and views to the enterprise consultation, starting an enterprise and enterprise networking and how these matters affect to the entrepreneurial activity.

The questionnaire is successful because the results confirmed writer's prejudices in terms of entrepreneurship. The city of Huittinen Business Development Services apply for steady cooperation with the new entrepreneurs but it has to be mutual cooperation. The enterprise consultation is available for everyone but the threshold of using the service is high. Directing the attention to the marketing of an enterprise consultation is primary.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	HUITTISTEN ELINKEINOELÄMÄ.....	7
2.1	Huittisten kaupungin elinkeinotoimen historia.....	8
2.2	Elinkeinotoimi kehittämässä Huittisten kaupungin elinkeinoelämää	10
3	YRITYKSEN ELINKAARI.....	10
3.1	Syntyvaihe.....	11
3.2	Eloonjäämisvaihe.....	11
3.3	Mitä tietoja ja taitoja aloittava yrittäjä tarvitsee?.....	11
4	MISTÄ ALOITTAVA YRITTÄJÄ SAA TIETOA?	12
4.1	Aloittavan yrittäjän neuvontapalvelut Huittisten kaupungissa	13
4.1.1	Pankit	15
4.1.2	TE-palvelut	15
4.1.3	Huittisten Yrittäjät	15
4.1.4	Pro Agria	16
4.1.5	Prizztech Oy	16
4.1.6	Apparaatti	16
4.1.7	Yrityskiihdyttämö.....	17
5	YRITYSVERKOSTOITUMINEN	17
5.1	Yritysverkostoituminen osana yrittäjyyttä.....	18
5.2	Verkostoitumisen hyödyt.....	20
5.3	Verkostoitumisen riskit.....	20
5.3.1	Ulkoiset riskitekijät	20
5.3.2	Sisäiset riskitekijät.....	21
6	HUITTISTEN KAUPUNGIN YRITYSVERKOSTOT.....	22
6.1	Metalli- ja puuyritysten Osaava – verkostohanke.....	22
6.2	Kaakkois-Satakunnan pienyritysten Kasvu -verkostohanke.....	23
6.3	Pro Masva II – yritysneuvontahanke	23
6.4	Kauppiaiden ja palveluyritysten verkosto.....	24
7	KYSELY HUITTISISSA VUONNA 2014 PERUSTETUILLE YRITYKSILLE	24
7.1	Aineiston keruu.....	24
7.2	Tutkimusasetelma ja kyselylomakkeen suunnittelu.....	25
8	TUTKIMUSTULOKSET.....	26
8.1	Taustatiedot.....	26
8.2	Yrittäjyyden alkutaival.....	27
8.3	Yritysneuvonta.....	28

8.4 Yritysverkostoituminen.....	29
9 POHDINTA.....	30
10 YHTEENVETO	32
LÄHTEET.....	33
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on perehtyä yrittäjyyden alkutaipaleeseen ja yritysverkostoitumiseen aloittavan yrittäjän näkökulmasta. Opinnäytetyö toteutettiin yhteistyössä Huittisten kaupungin elinkeinotoimen kanssa. Työssä keskitytään Huittisissa vuonna 2014 aloittaneiden yritysten näkemyksiin siitä, kuinka he kokivat yrittäjyyden alkutaipaleen ja mitä näkemyksiä ja kokemuksia heillä on paikallistason yritysverkostoitumisesta. Opinnäytetyön aihe on nimenomaan paikallisesti ajankohtainen, sillä Huittinen on vireä seutukaupunki ja alueensa kaupallinen keskus. Kuitenkin epävarma taloustilanne luo haastetta rohkeudelle perustaa uusia yrityksiä. Huittisten kaupungin elinkeinotoimen alkavien yritysten neuvontapalvelun kysyntä on ollut viime vuosina heikkoa ja täten palvelun markkinointia pyritään kehittämään entistä aktiivisemmin.

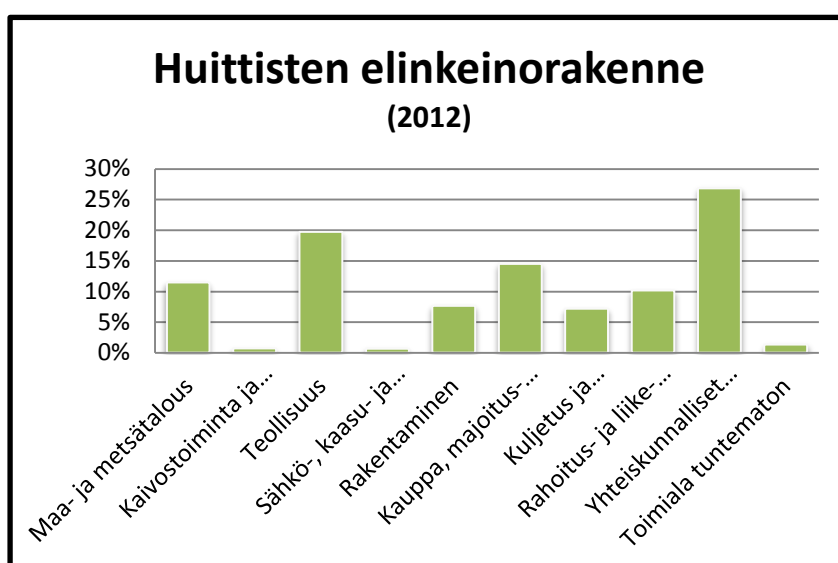
Opinnäytetyöllä pyritään markkinoimaan Huittisten kaupungin elinkeinotoimen, mutta myös muiden organisaatioiden tarjoamia alkavien yrittäjien neuvontapalveluja. Opinnäytetyö tuottaa tietoa aloitteleville yrittäjille ja muille yrittäjyydestä kiinnostuneille, kuinka saada tukea eri tahoilta yrityksen perustamiseen ja antaa näkemystä yritysverkostoitumisesta sekä paikallisella, valtakunnallisella että kansainvälisellä tasolla.

Opinnäytetyön aihe on minulle läheinen, ei ainoastaan siksi, että työskentelin Huittisten kaupungin elinkeinotoimen palvelusihteerinä, vaan myös siksi, että yrittäjyys kiehtoo minua ja perhepiirissäni on yrittäjiä. Uusia yrityksiä perustetaan Huittisiin hyvää tahtia, mutta uudet (nuoret) yrittäjät kokevat yritysneuvontapalvelut vieraisiksi. Mielestäni tarjolla olevien neuvontapalvelujen käyttämättömyys on yrittäjän omien resurssien ja jaksamisen haaskuuta. Yritysverkostoituminen puolestaan antaa uusille yrittäjille kallisarvoista vertaistukea ja mahdollisuuksia laajentaa liiketoimintaa omien resurssien mukaan.

2 HUITTISTEN ELINKEINOELÄMÄ

Noin 10 500 asukkaan Huittisten kaupunki sijaitsee Satakunnan maakunnassa, Länsi-Suomen läänissä. Huittisten kaupunki on talousalueensa ja työssäkäyntialueensa kaupallinen ja liikenteellinen keskus isojen valtateiden risteyksessä. Kaupunki tunnetaan vilkkaana henkilö- ja tavaraliikenteen keskuksena.

Huittisten kaupunki on tunnettu vireästä elinkeinoelämästään. Erinomaisen sijaintinsa ansiosta kaupunki luo hyvät puitteet yritystoiminnan kehittymiselle. Kaupunkikeskus on vetovoimainen ja kaupallinen monipuolisen palveluvalikoiman ansiosta. Huittisissa maatalous on pitkälle erikoistunutta ja kaupungissa on paljon teollisuusyrityksiä. Kaupungin suurimmat toimialat ovat kauppa, metalli- ja teknologiateollisuus sekä ruokatuotanto. Elinarvikeiden jatkojalostus on työllistävin toimiala. Elinkeinorakenne tukee elintarviketuotantoa ja kaupungissa on korkeatasoista elintarviketuotannon kehitystoimintaa. (Huittisten kaupungin www-sivut 2013.) Suurimpia työllistäjiä kaupungissa ovat Lihajaloste Korpela Oy, Kivikylän Kotipalvaamo Oy sekä Saarioinen. Seuraavaksi suurimpia työllistäjiä ovat pohjoismaiden johtava innovatiivisten hydraulikka- ja pneumatiikkajärjestelmien ja – palveluiden toimittaja PMC Polarteknik Oy Ab sekä eristyslaseja valmistava Seloy Oy.

Kuvio 1. Huittisten elinkeinorakenne toimialoittain vuonna 2012.

Huittisten kaupungin elinkeinoelämän kehittämisessä on myös haasteensa. Tiukka kuri kuntataloudessa ei osaltaan helpota toimintaa. Tiukka kuntatalous heijastuu muiden muassa seutukuntayhteistyön toteutumisessa. Kaupungin hankintatoimea tulisi kehittää niin, että paikalliset yritykset voivat olla mukana kilpailutuksissa. Vuonna 2014 kaupunki on alkanut kiinnittää entistä enemmän huomiota hankintaprosesseihin ja näin pyrkinyt ottamaan hankinnoissaan huomioon paikalliset yrittäjät. Hankinnoissa käydään jatkossa etukäteen keskustelua mahdollisten tarjoajien ja paikallisen yrittäjyhdistyksen kanssa niin, että osapuolia kohdellaan tasapuolisesti hankintalakea noudattaen. Elinkeinoelämän haasteena kaupungissa on lisäksi yritysverkostojen toiminnan vahvistaminen ja yritysten keskinäisen yhteistyön lisääminen. Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset lisääntyvät, ja näissä muutoksissa kaupungin elinkeinotoimen olisi kyettävä olla mukana. (Törmä 2014.) Vuonna 2014 Huittisissa yritysten kokonaismäärä oli 920 ja yrityksiä perustettiin yhteensä 55. Yrityksiä perustettiin sellaisillekin toimialoille, joilla on Huittisissa ollut markkina-aukko.

2.1 Huittisten kaupungin elinkeinotoimen historia

1990-luvulla Huittisten kaupungissa toimi kaupunginkanslian yhtenä vastuualueena elinkeinotoimen vastualue. Elinkeinotoimea johti kaupunginhallituksen valitsema elinkeinoasiamies, joka toimi kaupunginjohtajan alaisuudessa. Elinkeinoasiamiehen päätösvaltaan kuului vuokralaisten valitseminen kaupungin omistamiin teollisuustiloihin. Vuonna 1999 talousarvion käyttötalousosan perusteluissa todettiin, että elinkeinotoimen uudelleenorganisointi tulisi valmistella talousarviovuoden ensimmäisen puolivuotiskauden aikana. Tavoitteena oli, että uudelleenorganisointi astuu voimaan vuoden 2000 alusta alkaen. Samaan aikaan Kaakkois-Satakunnan Kehityskeskus Oy:n toiminta oli päättymässä, joten valmisteluun otettiin myös kuntien rajat ylittävä kehittämistyön toimintamalli. Lopulta valmiuksia ylikunnalliseen elinkeinotoimeen ei löytynyt, vaikka Kaakkois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy sitä ehdottikin. Huittisten kaupungissa uudelleenorganisointi kohdistui elinkeinotoimen vastualueen toimivallan lisäämiseen. Ratkaisun myötä päädyttiin perustamaan uusi elinkeinojohtajan virka ja vuoden 2000 talousarvioon valmisteltiin elinkeinotoimen yksikkö. Uudelleenorganisointia valmisteltiin kaupunginjohtajan, elinkeinoasiamiehen, kaupunginkamreerin ja kaupunginsihteerin johdolla. (Huittisten kaupunginvaltuuston pöytä-

kirja 11.10.1999, 76§ & Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 30.8.1999, 297§.)

Silloinen elinkeinoasiamies jäi työvapaalle loppuvuodeksi 1999 ja elinkeinotoimen neuvontapalvelut päätettiin hankkia ostopalveluna Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden Huittisten yksiköltä kyseisen ajankohdan ajaksi. Tehtävään osoitettiin silloinen Satakunnan ammattikorkeakoulun palvelukseen tullut lehtori. Sopimus tarjosi ammattikorkeakoulun sekä Huittisten ammatti- ja yrittäjäopiston opiskelijoille ja opettajille mahdollisuuden tarjota osaamistaan paikallisen elinkeinoelämän hyväksi. Julkishallinnon, koulutuksen ja yritys-elämän väliset yhteistyösuhteet tiivistyivät huomattavasti sopimuksen myötä. Näin ollen ostopalvelun jatkamista harkittiin myös vuodelle 2000. Huhtikuussa vuonna 2000 Huittisten kaupunginhallitus hyväksyi sopimuksen, jonka mukaan Satakunnan ammattikorkeakoulun Huittisten yksikkö tuottaa Huittisten kaupungille elinkeinotoimen palvelut. Elinkeinoasiamiehen virka lakkautettiin 30.4.2000. Perusteena viran lakkauttamiselle oli elinkeinotoimen uudelleenorganisointi ja taloudelliset ja tuotannolliset syyt. (Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 11.10.1999, 76§ & Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 20.5.2002 114§)

Elinkeinotoimen neuvontapalveluiden ostopalvelusopimus päättyi Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa 31.7.2003. Samana vuonna talousarviossa varauduttiin elinkeinojohtajan viran perustamiseen, sillä kaupungin elinkeinoelämän kehittäminen edellytti kokoaikaisen viranhaltijan työpanosta. (Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 20.1.2003, 25§.) Huittisten kaupungissa perustettiin elinkeinojohtajan virka 1.8.2003 alkaen.

Huittisten kaupunki ja Vampulan kunta yhdistyivät vuonna 2009. Järjestelytoimikunta päätti Huittisten kaupungin ja Vampulan kunnan hallinnon- ja palveluiden järjestämissopimukseen vedoten julistaa elinkeinojohtajan viran haettavaksi edellisen elinkeinojohtajan irtisanouduttua vuonna 2008. Yhdistymissopimuksessa kohdennettiin elinkeinoelämän kehittämiseen 200 000 euroa. Tarkoituksena oli käyttää se muun muassa elinkeinojohtajan palkkaukseen ja kaupungin toiminnan kehittämiseen. (Järjestelytoimikunnan pöytäkirja 15.9.2008, 14§.)

2.2 Elinkeinotoimi kehittämässä Huittisten kaupungin elinkeinoelämää

Nykyisin elinkeinojohtaja toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja kaupungin johtoryhmän jäsenenä. Elinkeinotoimi on tulostavasti kaupunkinvaltuustolle. Elinkeinojohtajan toimenkuvaan kuuluu muiden muassa kaupungin elinkeinoelämän kokonaisvaltainen kehittäminen, uusien ja toimivien yrittäjien neuvonta, yritysten perustaminen, yritystukineuvonta sekä yritysten välisten yhteistyömuotojen kehittäminen. (Järjestelytoimikunnan pöytäkirja 15.9.2008, 14§.) Vuonna 2014 elinkeinotoimen vuosibudjetti talousarviossa oli 231 653 euroa, vuonna 2015 vuosibudjetti on 225 017 euroa.

Elinkeinojohtaja käyttää kaupunginkanslian eli keskushallinnon toimistopalveluita. Käytännössä yksi keskushallinnon palvelusihteeri työskentelee elinkeinotoimessa noin puolet viikkotyöajastaan. Viime vuosina elinkeinotoimessa on työskennellyt lisäksi kaksi projektipäällikköä. Uusien yritysten neuvontapalvelu on ulkoistettu asiantuntijayritykselle. Elinkeinotoimi toimii kaupungin matkailun edistämiskoordinaattorina markkinoimalla kaupunkia aktiivisesti ja luomalla tiiviin yhteistyöverkoston etenkin matkailuyrittäjien kanssa.

3 YRITYKSEN ELINKAARI

Yrityksen elinkaariteoria perustuu malliin, jonka mukaan yritys käy läpi useita kehitysvaiheita olemassaolonsa aikana. Yksi tunnetuimmista yrityksen elinkaariteorioista on Churchillin ja Lewisin perinteinen elinkaarimalli. Tässä elinkaarimallissa on viisi vaihetta: syntyvaihe, eloonjääminen, menestysvaihe tai luopumisvaihe, nopea kasvu sekä kypsyminen. Elinkaarimallissa on huomioitava, että malli ei toteudu sellaiseen kaikissa yrityksissä. On mahdollista, että vaiheet toistuvat tai että yritys epäonnistuu jossakin vaiheessa. Jokaisella yrityksellä on siis käytännössä omanlaisensa elinkaarimalli. (Aho & Kaivo-oja 2014, 11–12.) Seuraavassa käsitellään yrityksen elinkaarimallin syntyvaihetta ja eloonjäämistä, jotka ovat yrityksen selviytymisen kannalta tärkeimmät vaiheet.

3.1 Syntyvaihe

Yritykselle on sen syntyvaiheessa tärkeintä selviytyä yli niin kutsutun kuolemanlaakson. Yleensä syntyvaiheessa ongelmat liittyvät yrityksen toiminnan kannattavuuteen ja markkinointiin. Syntyvaiheessa yritys investoi esimerkiksi liiketiloihin tai tuotantolaitteisiin, jolloin kustannukset voivat äityä suuriksi. Tällöin yrityksellä tulee olla tarjontaa ja asiakkaita. Tärkeintä tässä vaiheessa on pysyä toimintakykyisenä. Yrityksen syntyvaihe kestää noin kolme vuotta, jonka jälkeen yritys siirtyy eloonjäämisvaiheeseen tai se lopetetaan kannattamattomana. (Aho & Kaivo-oja 2014, 12.)

3.2 Eloonjäämisvaihe

Eloonjäämisvaiheessa yritys on jo toimiva ja kannattava. Sillä on selkeä liikeidea, jonka ympärille on mahdollisesti rakennettu strategia. Eloonjäämisvaiheessa yrityksellä on tarpeeksi tarjontaa ja asiakkaita pysyäkseen hengissä. Tässä vaiheessa erityisesti myynti ja markkinointi ovat avainasemassa. Haasteena eloonjäämisvaiheessa on kustannusten kattaminen ja kannattavuuden ylläpito. Olennaista on se, pystyykö yritys rahoittamaan kasvunsa sellaiselle tasolle, että se pystyy toimimaan toimialalla myös tulevaisuudessa. Yrityksen kannattavuuden parantuessa se voi siirtyä menestysvaiheeseen, mutta se voi myös jäädä eloonjäämisvaiheeseen tai se voidaan lopettaa. Eloonjäämisvaihe voi kestää monta vuotta. Voidaan todeta, että yrityksen ensimmäinen kolmivuotiskausi on synty- ja eloonjäämisvaiheen yhdistelmä. Vain noin puolet perustetuista yrityksistä selviytyy hengissä viidestä ensimmäisestä toimintavuodestaan. (Aho & Kaivo-Oja 2014, 13.)

3.3 Mitä tietoja ja taitoja aloittava yrittäjä tarvitsee?

Yrityksen perustamisen lähtökohtana on hyvä ja realistinen liikeidea. Yritystoiminnan harjoittamiseen vaaditaan aitoa halua yrittää ja onnistua, mutta myös epäonnistumiset kuuluvat yrittäjyyteen. Ammattitaito ja kokemukset työelämästä kasvattavat uuden yrittäjän itsetuntoa. Yrityksen perustaminen edellyttää tietoa ja taitoa yrittäjyydestä, jota uusi yrittäjä voi saada esimerkiksi yrittäjäkursseilta tai ammatillisen tai muun koulutuksen yhteydessä. Yrittäjyyttä voi oppia myös kotoa käsin tai harrastus-

ten parista. Toisen yrittäjän esimerkki voi vahvistaa yritystoimintaa suunnittelevan henkilön päätöstä ryhtyä yrittäjäksi. Yrityksen perustamisen taustalla voi olla myös sattuma tai tarjous. Oli yrityksen perustamisen lähtökohtana ja syynä mikä tahansa, yritystoiminnan aloittamiseen tarvitaan riittävästi alkupääomaa. (Yrittäjien www-sivut 2014.)

Yrityksen perustamistoimet ovat yrittäjän ensimmäinen koetinkivi. Yrityksen perustaja kohtaa perustamistoimissa monenlaisia haasteita. Esimerkiksi rahoituslaskelma ja liiketoimintasuunnitelma ottavat huolellisesti tehtynä aikansa, mutta palkitsevat myöhemmässä vaiheessa, kun asiat ovat selkeytettyinä paperilla. Aloittavan yrittäjän on olennaista hakeutua tiedonlähteille, sillä neuvonta sekä nopeuttaa perustamistoimia että antaa takeen siitä, että toimet on toteutettu oikein. (Ilmoniemi ym. 2009, 51.)

4 MISTÄ ALOITTAVA YRITTÄJÄ SAA TIETOA?

Valtakunnallisesti julkisia neuvontapalveluja uusille yrityksille tarjoavat kuntien elinkeinotoimistot, alueelliset kauppakamarit, koulutusorganisaatiot, maaseutukeskukset, teknologiakeskukset, vero- ja toimialajärjestöt sekä yrityshautomot. Julkisista organisaatioista yritysneuvontaa tarjoavat Finnvera sekä TE-keskukset. (Harju & Pukkinen 2004, 26.) Yritys-Suomi on työ- ja elinkeinoministeriön koordinoima palvelukokonaisuus, joka toimii sekä verkossa että alueellisissa toimipisteissä. Siihen kuuluu noin 50 valtakunnallista organisaatiota ja seudullisia organisaatioita on toiminnassa jopa 450. Palvelu on yksi suosituimmista yrittäjien käyttämistä yritysverkko- ja palveluista. (Yritys-Suomen www-sivut 2014.) Internetin valtakaudella on myös paljon muita sivustoja, joista aloittava yrittäjä voi hakea neuvoja. Muiden muassa vakuutusyhtiöt ja pankit tarjoavat neuvontapalveluja aloittaville yrittäjille.

4.1 Aloittavan yrittäjän neuvontapalvelut Huittisten kaupungissa

Huittisten kaupunki tarjoaa alkavien yritysten neuvontapalvelua. Neuvontapalvelu sisältää neuvonnan muun muassa starttirahan hakemiseen, perustamisprosessiin ja liiketoimintasuunnitelmaan. Neuvontapalvelu tarjoaa lisäksi käytännön vinkkejä yrityksen perustamiseen ja käynnistämisvaiheen toimenpiteisiin. Alkavien yritysten neuvontapalvelu on tarkoitettu kaikille yrittäjäksi mieliville ja jo yrittäjänä toimiville. Palvelu on maksuton. (Huittisten kaupungin www-sivut 2013.)

Huittisten kaupunki on ostanut alkavien yritysten neuvontapalvelun turkulaiselta asiantuntijayritykseltä Luotsaamo Oy:ltä. Asiantuntija toimii tiiviissä yhteistyössä kaupungin elinkeinotoimen kanssa. Neuvontapalvelun sopimuskausi on ajalle 1.2.2013–31.12.2014. (Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 17.12.2012, 399§.) Sopimuskauden alussa alkavien yritysten neuvontapalveluun oli varattavissa aikoja maanantaisin ja tiistaisin. Kuitenkin kysynnän ollessa heikkoa kaksipäiväisestä vastaanotosta luovuttiin ja nykyisin asiantuntija saapuu kaupunginvirastolle enää vain noin kerran kuukaudessa. Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirjasta (17.12.2012, 399§) ilmenee myös, että palvelu sisältää myös asiantuntijapalvelut kaupungin elinkeinotoimen projekteissa ja yhteistyöhankkeissa. Käytännössä muita asiantuntijapalveluita ei ole kuitenkaan käytetty. Vuonna 2013 alkavien yritysten neuvontapalvelun asiakkaita oli seitsemän ja asiakastapahtumia kahdeksan. Samana vuonna uusia yrityksiä perustettiin Huittisiin 43.

Satakunnan Osuuspankin Huittisten konttorin yritysrahoituspäällikön mukaan vuonna 2014 yksikään yritystä perustamassa oleva yrittäjä ei ole tiennyt kaupungin alkavien yritysten neuvontapalvelusta. Yritysrahoituspäällikkö on ohjeistanut uusia yrittäjiä olemaan yhteydessä kaupungin yritysneuvojaan, mutta myöhemmin on käynyt ilmi, että yritysneuvojaan oli hankalaa saada yhteyttä. Tällöin yritysrahoituspäällikkö on ohjeistanut asiakkaitaan ottamaan yhteyttä elinkeinojohtajaan tai elinkeinotoimen yrityshankkeiden projektipäälliköihin. Tässä vaiheessa alkava yrittäjä on yleensä jo saanut vastauksia kysymyksiin ja kokee neuvontapalvelun ajanhaaskaukseksi. Yritysrahoituspäällikkö keskustelelee asiakkaidensa kanssa ensitapaamisella muiden muassa yhtiömuodosta ja niiden eroavaisuuksista, starttirahan hakemisesta ja eri rahoitusvaihtoehdoista. Hänen mukaansa uudet yrittäjät uskaltavat mennä pankkiin kes-

kustelemaan yrittäjyydestä jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Yrityspalvelu Enterin toimiessa Huittisissa vielä vuoden 2011 loppuun asti alkavilla yrittäjillä saattoi olla liiketoimintasuunnitelmia ja rahoituslaskelmia valmiina heidän mennessään pankkiin keskustelemaan yritysrahoituksesta. Tällöin suunnitelmia ja laskelmia oli siis tehty jo ennakkoon Yrityspalvelu Enterin yritysneuvojien kanssa. Kritiikkiä yritysrahoituspäällikkö antaa siitä, että aloittavan yritysten neuvontapalvelun tulisi näkyä paikkakunnalla ja asiantuntijan tulisi olla huolellisesti perehtynyt paikkakunnan elinkeinoelämään. (Järvinen sähköposti 11.8.2014.)

Vuoden 2014 lopussa, Luotsaamo Oy:n sopimuksen päättyessä, Huittisten kaupungin elinkeinotoimi teki sopimuksen Jadelcons Oy:n kanssa Yritystulkki – palvelusta. Palvelun toiminta-ajatuksena on toimia yrityssektorin asiantuntijana tuottaen sähköisiä ajan tasalla olevia oppaita ja ohjelmistoja aloittaville ja jo toimiville yrityksille. Huittisten kaupungin www-sivuille on koottu laskentaohjelmistoja, työkirjoja ja oppaita sekä lomakkeita itsenäiseen liiketoiminnan suunnitteluun. Kyseinen sähköinen palvelu on vasta julkistettu ja sivuston aktiivisuusseurannasta saadaan tuloksia vasta kesällä 2015. Alkavien yritysten neuvontapalvelu on kuitenkin luonteeltaan palvelu, joka vaatii kasvokkain tapahtuvaa vuorovaikutusta. Huittisten kaupungin elinkeinotoimi tarjoaa myös henkilökohtaista neuvontaa missä tahansa yrittäjyyteen liittyvissä asioissa elinkeinojohtajan johdolla. Sekä sähköistä Yritystulkki – palvelua että henkilökohtaista neuvontapalvelua tulisi nyt markkinoida aktiivisesti, ikään kuin luoden alkavien yritysten neuvontapalveluille uusi ja asiakaslähtöinen perusta. Omassa työssäni elinkeinotoimessa markkinoin yrityspalveluita etenkin nuorille alkaville yrittäjille ja yrittäjäksi mieliville. Hyviä markkinointikanavia kaupungin elinkeinotoimen palveluille on muiden muassa paikallislehdet Lauttakylä-lehti ja Alueviesti sekä paikallinen yrittäjäjärjestö. Myös sosiaalinen media on oiva kanava tavoittaa yrittäjäksi aikovia henkilöitä ja tuoda tietoisuutta palvelun olemassaolosta, sillä Huittisten kaupungilla on Facebook-profiili. Paikallisten pankkien yrityspalveluosastot ovat hyviä kanavia saada tieto uusille yrittäjille kaupungin tarjoamista yrityspalveluista. Pienen paikkakunnan etuna on lisäksi puskaradio.

4.1.1 Pankit

Satakunnan Osuuspankki, Huittisten Säästöpankki ja Nordea tarjoavat yrityspalveluitaan aloittavalle yrittäjälle kokonaisvaltaisesti. Pankeissa on yritysneuvojat, joiden toimenkuvaan kuuluu ensisijaisesti yrityksen rahoitusneuvonta, mutta heillä on myös kokemuksen tuoma ammattitaito muunlaiseen yritysneuvontaan. Pankit tarjoavat sähköisiä palveluoppaita sekä henkilökohtaista neuvontaa. Pankit toimivat yhteistyössä eri viranomaisten, kuten Finnveran, kanssa. Säästöpankki ja Osuuspankki toimivat lisäksi perustayritys.fi:n palveluntarjoajana. (Satakunnan Osuuspankin ja Huittisten Säästöpankin www-sivut 2014.)

4.1.2 TE-palvelut

TE-toimistot tarjoavat työ- ja elinkeinopalveluja valtakunnallisesti viidellatoista eri alueella. Satakunnan TE-toimiston toimipaikat sijaitsevat Porissa, Raumalla, Kaanpäässä ja Harjavallassa. TE-toimisto tarjoaa työvoimakoulutuksena järjestettävää yrittäjäkoulutusta, jossa on mahdollista saada perustietoa ja valmiuksia yrityksen perustamiseen. Koulutukseen voivat osallistua myös juuri yritystoiminnan aloittaneet yrittäjät. Syksyllä 2014 Huittisissa järjestetään yksilöohjausta ja etätehtäviä sisältävä yrittäjäkoulutus. Koulutukseen haetaan täyttämällä erillinen hakemus. (TE-palveluiden www-sivut 2014.)

4.1.3 Huittisten Yrittäjät

Huittisissa aloittavan yrittäjän on mahdollista saada apua yrittämisen alkutaipaleelle Huittisten Yrittäjät ry:ltä. Paikallisjärjestö hoitaa yrittäjien edunvalvontaa yhteistyössä Huittisten kaupungin elinkeinotoimen kanssa. Huittisten Yrittäjät ry kuuluu Satakunnan Yrittäjien aluejärjestöön, johon kuuluu 26 paikallisyhdistystä. Yrittäjäyhdistys toimii siis maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla yhteistyössä Suomen Yrittäjien kanssa. Huittisten Yrittäjät ry on perustettu 28.11.1929 ja vuonna 2014 jäsenyrityksiä on lähes 300. (Huittisten yrittäjien www-sivut 2014.)

4.1.4 Pro Agria

Alueelliset ProAgria Keskukset muodostavat maaseudun asiantuntijaorganisaation, jonka toimialana on maaseudun ja maaseutuelinkeinojen neuvonta- ja kehitystoiminta. ProAgria edustaa maaseudun eri toimialojen, kuten maatalouden, matkailun ja elintarvikkeiden valmistuksen, asiantuntijuutta. Palveluihin kuuluvat maaseudun toimialojen yritysten liiketoimintasuunnittelu, yrityksen perustaminen sekä investointisuunnittelu. Organisaation palveluilla pyritään lisäämään maaseudun yritysten laatua, kilpailukykyä ja kannattavuutta. ProAgria Länsi-Suomi tarjoaa palveluita erityisesti maatalouden ja yritystoiminnan kilpailukyvyn kehittämiseen. ProAgria Länsi-Suomi syntyi vuonna 2013, kun ProAgria Satakunta ja varsinaissuomalainen ProAgria Farma yhdistyivät. ProAgria Länsi-Suomi käsittää lisäksi Länsi-Suomen maa- ja kotitalousnaiset sekä Satakunnan Kalatalouskeskuksen. Huittisissa toimii yksi ProAgria Länsi-Suomen aluetoimistoista. (Pro Agria Länsi-Suomen www-sivut 2014.)

4.1.5 Prizztech Oy

Elinkeinoyhtiö Prizztech Oy tarjoaa yrityspalveluja yrityksen kaikkiin vaiheisiin. Yhtiön tavoitteena on vahvistaa maakunnallista yrityselämää. Prizztech Oy:n omistaa satakuntalaiset kunnat. Huittisten kaupunki omistaa yhtiöstä 3,4 %. Toimipisteet Prizztech Oy:llä on Porissa ja Kankaanpäässä. Prizztech Oy:n Yhteispalvelupiste Enter tarjoaa aloittavan yrittäjän neuvontapalveluja Eurajoen, Harjavallan, Kokemäen, Pomarkun, Porin ja Ulvilan alueen asukkaille. Muiden omistajakuntien asukkaille yhtiö tarjoaa starttiraha-, rekisteröinti- ja veroneuvontaa. Myös maksuttomat yrittäjänfot ovat avoimia tilaisuuksia yhtiön toiminta-alueen asukkaille. (Prizztechin www-sivut 2014.)

4.1.6 Apparaatti

ELY-keskuksen, Liikesivistysrahaston, Prizztech Oy:n, Pohjois-Satakunnan Kehittämiskeskus Oy:n, Huittisten kaupungin ja Satakunnan Ammattikorkeakoulun rahoittama toimintaympäristötukihanke on korkeakouluopiskelijoiden ja yritysten yhteistyöverkosto. Apparaatin tarkoituksena on yhdistää opiskelijoiden tietotaito ja yritys-

ten toiminnan tehostaminen. Apparaatissa on lisäksi mahdollista suunnitella ja kehittää omaa liiketoimintaa. (Apparaatin www-sivut 2014.)

4.1.7 Yrityskiihdyttämö

Satakunnan Ammattikorkeakoulun yrityskiihdyttämö antaa opiskelijayrittäjälle tukea tutkimus- ja kehittämistoiminnassa sekä tarjoaa valmiiksi luotuja yhteistoimintaverkostoja erilaisten elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Yrityskiihdyttämössä opiskelija saa pohjan yrittäjyyteen korkeakoulututkintonsa ohella. Olennaista yrityskiihdyttämötoiminnassa on mentorointi ja verkostojen hyödyntäminen. Alueellisesti yrityskiihdyttämö tukee positiivista rakennemuutosta ja laajentaa yritysverkostoja. (Apparaatin www-sivut 2014.)

5 YRITYSVERKOSTOITUMINEN

Yrittäjyys voidaan erottaa sisäiseksi ja ulkoiseksi yrittäjyydeksi. Yleisesti yrittäjyys mielletään ulkoiseksi yrittäjyydeksi, joka on yritystoiminnan harjoittamista – näkyvää yrittäjyyttä. Ulkoinen yrittäjyys onkin yksinkertaistettuna sitä, että yrittäjä hankkii toimeentulonsa yritystoiminnalla ja työskentelee omassa yrityksessä. Yrittäjyys voi kuitenkin myös olla sisäistä, jolloin ihminen ajattelee, toimii ja suhtautuu työhönsä yrittäjähenkisesti, vaikka työskentelisi toisen palveluksessa. Sisäisellä yrittäjällä tarkoitetaan henkilöä, joka on omatoiminen, päämäärätietoinen ja kykenee ottamaan vastuun työstään. Inhimilliset erot sisäisen ja ulkoisen yrittäjyyden välillä ovat pieniä, sillä yrittäjyys on aina tavoitteellista toimintaa ja yrittäjyydessä on pitkälti kyse nimenomaan inhimillisistä voimavaroista. (Luukkainen & Wuorinen 2002, 12–14.)

Yrittäjyysominaisuuksia arvioitaessa on syytä kiinnittää huomiota siihen, onko kyse aloittavasta yrittäjästä vai yritystoiminnan jatkamisesta. Yrityksen perustajalta edellytettävistä ominaisuuksista korostuvat epävarmuuden sieto ja sopiva riskinotto. Tämän mukaan aloittavalta yrittäjältä on löydettävä peräänantamattomuutta ja joustavuutta, sillä ensimmäisinä vuosina markkinat ja yrityksen likviditeetti ovat ennalta-

arvaamattomia. Mikäli ulkoinen yrittäjyys aloitetaan siten, että ostetaan alalla toiminut liikeyritys, epävarmuus tulevaisuudesta on vähäisempi. Aiempien vuosien talous- ja markkinatiedot auttavat uutta yrittäjää keskittymään perusliikeidean toteuttamiseen. Tällöin yrittäjyysominaisuuksista korostuvat liiketoiminnan kehittämiskyky, vuorovaikutustaidot sekä verkostoituminen. (Luukkainen & Wuorinen 2002, 20.)

5.1 Yritysverkostoituminen osana yrittäjyyttä

”Verkosto tarkoittaa yritysten ja muiden organisaatioiden välisten suhteiden muodostamaa, toimialat ylittävää verkostokudosta, joka on periaatteessa rajaton” (Möller, Rajala & Svahn 2009, 10). Verkostoituminen on oma prosessinsa, jossa tieto, taito ja arvot yhdistetään toiminnaksi, joka synnyttää lisäarvoa. Verkostotoiminta on tavoitteellista, pitkäkestoista ja säännöllistä yhteistyötä lopputuotteiden tuotannossa. Verkostoituminen on luonteeltaan luottamuksellista ydinprosessiyhteistyötä, jonka mukaan verkostoituminen pyrkii lisäarvoon tuotannossa tai tuotantoa tukevissa toiminnoissa. Kaiken kaikkiaan verkostoituminen tähtää pitkän aikavälin kilpailukyvyn edistämiseen, joka taas edellyttää kaikkien verkosto-osapuolten osaamista kehittävää strategista kumppanuutta. Strategiselle yritysverkostolle on ominaista yhteinen visio toiminnan kehittämiseksi. Toiminnassa korostetaan innovaatiokykyä ja joustavuutta sekä arvomaailmaa. Strateginen yritysverkosto on monenkeskistä yhteistyötä, jolle muodostuu oma suhdeverkostonsa ja toimintaa ohjaa yhteinen toimintakulttuuri. Yritykset toimivat siis yhdessä ja kehittävät yhteisiä liiketoimintaprosesseja. (Hakanen, Heinonen, Sipilä 2007, 45; 70–71.)

Suomessa yrittäjyydellä on hyvä maine ja yrittäjyyttä tuetaan julkisesti. Tämä pohjautuu siihen, että yrittäjyys ja yritystoimintojen kasvu turvaavat yhteiskunnan hyvinvointia. Jo olemassa olevien yritysten toimintaa pyritään kehittämään yritys yhteistyön eli verkostoitumisen avulla. Suomessa on käynnistetty useita yrittäjyyden kehittämishankkeita. Hankkeiden tavoitteena on ennen kaikkea luoda uusia työpaikkoja ja parantaa yritysten toimintaedellytyksiä. Hankkeiden myötä pyritään lisäksi parantamaan yrittäjämysteistä ilmapiiriä sekä kannustamaan uutta yrittäjäsukupolvea yrittämään rohkeammin. (Raatikainen 2012, 8.)

Yritysverkostohankkeet saavat myös globaaleja mittasuhteita, sillä hankkeilla pyritään helpottamaan yritysten vientitoimintaponnisteluja ja tukemaan viennin aloittamista. Esimerkiksi Huittisissa yritysverkostohankkeiden projektipäälliköt ovat järjestäneet verkostoyrityksille vientiin liittyviä seminaareja ja koulutuksia. Näiden myötä yritykset voivat miettiä, mikä voisi olla kustannustehokas ja toimiva yhteistyöverkosto, kun yritysten yhteisenä intressinä on esimerkiksi ulkomaanvienti. Huittisissa elintarviketehtaat ovat luonnollisesti koti- ja ulkomaan viennissä aivan omaa luokkaansa. Myös teknologiateollisuutta edustavat yritykset toimivat menestyksekkäästi kansainvälisillä markkinoilla. Tämä antaa myös pk-yrityksille mahdollisuuden vientiponnisteluihin yli maakuntarajojen ja jopa kansainvälisesti. Vaikka Huittinen on pieni kaupunki, on se pitkälti riippuvainen kansallisesta ja kansainvälisistä markkinoista. Kun vienti vetää hyvin, vaikuttaa se positiivisesti alueen yrityksiin. Kysynnän ja sitä kautta viennin kasvu riippuu puolestaan yleisen taloustilanteen kehittymisestä (Haavisto 2014).

Verkostoituminen on ennen kaikkea yhteistyötä ja sosiaalista toimintaa. Yritysverkostoitumisella yritykset pyrkivät yhteistyöllä hakemaan ratkaisuja haasteisiin ja ongelmiin, joihin niiden omat voimavarat eivät välttämättä riitä. Verkostoitumisen avulla kasvukeskusten ulkopuolinen maaseudun osaaminen voi löytää kilpailukykyisen tavan toimia. Verkostoituminen nähdään nykyisin yhtenä ratkaisuna pk-yritysten kokemuksiin haasteisiin. Täten verkosto-osaaminen tulisikin sisällyttää osaksi yrittäjäkasvatusta ja – koulutusta. Alkavan yrittäjän olisi hyvä pohtia, minkä ja minkälaisen verkoston osana juuri hänen osaamistaan tarvitaan. (Niemelä 2002, 13; 24–25.)

Koska verkostotoiminta on sosiaalista, niissä ilmenee erilaisia vaikuttamiskeinoja. Verkoston jäsenet voivat pyytää ja tarjota apua, tietoa ja asiantuntemusta, tarjota yhteistyötä tai hankkia arviointia. Usein verkosto luo myös yhteenkuuluvuuden tunnetta ja siten vahvistaa jäsenten välistä luottamusta. Yritysverkostojen kautta jäsenet voivat keskustella omasta toiminnastaan – onnistumisista ja epäonnistumisista. Sosiaalisten suhteiden monipuolisuus antaa verkoston jäsenille vaikutusvaltaa, sillä jäsenillä on mutkattomampi väylä laajoille tietolähteille. (Silvennoinen 2008, 16–17; 52.)

5.2 Verkostoitumisen hyödyt

Liiketoimintaverkostoiden hyödyt ovat laaja-alaisia ja eri sektoreilla toimivat liiketoiminnan harjoittajat saavat verkostoitumisesta erilaisia hyötyjä. Verkostoituminen lisää yrityksen toiminnallista tehokkuutta, kuten esimerkiksi kustannustehokkuutta. Verkostoituminen lisää toiminnallista joustavuutta: verkostoyrityksiä ollessa useampi, kapasiteettia voidaan lisätä hajautetusti ja nopealla aikataululla. Tällöin myös kustannukset saadaan jaettua usean eri toimijan välille. Voimavaroja yhdistämällä verkosto pystyy laajentamaan markkina-alueitaan ja – asemaansa. Tämä hyöty heijastuu erityisesti pk-yrityksiin, sillä verkostoitumalla ne voivat tarjota suurempia kokonaisuuksia ja ylittää vaaditut kapasiteetti- ja uskottavuuskynnykset. Verkostoitumalla yritykset voivat kehittää omia liiketoimintaprosessejaan. Yritysten tietojen ja taitojen yhdistäminen ja yhdessä opitun tiedon oppiminen edesauttaa jokaista. Jotta toivottuihin hyötyihin päästään, edellyttää verkostoituminen verkoston jäsenten liiketoimintojen onnistunutta yhdistelemistä ja mahdollista uudelleen organisointia. Ohjausorganisaation rooli on tällöin tärkeä. (Möller ym. 2009, 24–26.)

Hyötytekijöitä verkostoitumisessa on lisäksi sosiaalisen pääoman kasvattaminen. Sosiaaliseen pääomaan voidaan kytkeä luottamuksen ja arvostuksen kasvattaminen. Liiketoimintaverkostossa innovatiivisuus toteutuu, kunhan verkoston jäsenet ovat tarpeeksi rohkeita tuomaan esille häpeilemättä asiantuntijuutensa ja toisaalta myöntämällä omat heikkoutensa. (Hakanen ym. 2007, 25.)

5.3 Verkostoitumisen riskit

5.3.1 Ulkoiset riskitekijät

Liiketoimintaverkostoihin liittyy riskejä. Riskeihin puolestaan liittyy olennaisesti riskienhallinta, joka on parhaimmillaan sitä, että olemassa olevat riskit tunnistetaan, niitä arvioidaan ja niihin reagoidaan. Verkoston jäsenet kokevat riskitekijät eri tavalla riippuen siitä, minkälainen heidän asemansa verkostossa on ja minkälainen heidän perusliiketoimintakenttänsä on. Yleensä yritykset ovat hyvin sitoutuneita verkostoihin ja ovat siten riippuvaisia sekä toisistaan että verkostosta. Yleinen taloudellinen

tilanne on yksi suurimmista ulkopuolisista riskitekijöistä. Se säätelee yritysten investointihalukkuutta ja ylipäättään kykyä toimia. Tätä riskiä voidaan hallita ainoastaan ennakoimalla alan kehittymistä. Verkoston ulkopuoliset kilpailijat ovat tietynlainen riskitekijä, etenkin mikäli verkostossa syntynyt uusi idea tai tieto vuotaa ulkopuolisille. Riskienhallinnan näkökulmasta tätä riskiä voidaan tosin pienentää esimerkiksi sopimusteknisin keinoin. Ulkoisena riskitekijänä voidaan pitää myös julkisen vallan toimintaa. Tämän mukaan valtiovallan erilaiset (byrokraattiset) toimenpiteet, jotka koskevat yrityksiä ja niiden toimintaa, voivat hidastaa kehitystoimenpiteitä. Merkittävä ulkoinen riskitekijä on uusien innovaatioiden syntyminen. Uudet innovaatiot voivat tuoda mukanaan muutoksia, jotka syrjäyttävät olemassa olevat käytänteet ja osaamisohjat. Tämän riskin hallinta edellyttää sitä, että verkostossa on mukana kehittyvien toimialojen erityisosaajia eli verkostotoiminta pohjautuu osaamis- ja käytäntöyhteisöön. (Möller ym. 2009, 108-109.)

5.3.2 Sisäiset riskitekijät

Liiketoimintaverkoston sisäisiä riskitekijöitä on tavoitteiden epäselvyys, tiedon pantaaminen, erityisosaamisen niukkuus ja luottamuksen puute. Näitä riskejä pystytään hallitsemaan sillä, että kukin verkoston jäsen toimii verkostossa aidosti rehellisesti eli ottaa huomioon myös muut jäsenet ja heidän edut. (Möller ym. 2009, 110–111.)

Jotta verkoston saumaton yhteistyö toimisi, on verkoston rakentamiseen kiinnitettävä erityistä huomiota. Verkostoa ei tule koota hätäisesti, vaan siihen on käytettävä aikaa ja huolellisuutta. Mittareina voidaan käyttää esimerkiksi yhteisiä tavoiteltavia hyötyjä tai verkoston jäsenten ominaisuuksia. Eräs verkoston toiminnan epävarmuutta lisäävä tekijä on sen ikä, nimittäin aina pitkäaikainenkaan verkostoituminen takaa tavoitteiden onnistumista. Olennaista on yhteisten tavoitteiden saavuttaminen. (Hakaniemi ym. 2007, 28.)

6 HUIITTISTEN KAUPUNGIN YRITYSVERKOSTOT

Huittisten kaupungin elinkeinotoimessa on neljä yritysverkostohanketta. Hankkeiden tavoitteena on parantaa verkostoyritysten toimintaedellytyksiä, tuottavuutta ja kannattavuutta sekä auttaa yrityksiä saamaan verkostoitumisesta hyötyä. Hankkeiden vaikutukset heijastuvat yritysten liikevaihdon, kilpailukyvyn ja työpaikkojen määrän kasvulla. Yritysverkostohankkeet ovat yhtä lukuun ottamatta määräaikaikoihin sidottuja ja hankekaudet päättyivät vuoden 2014 loppuun mennessä. Hankerahoituspäätöksiä uusille hankkeille ei ole vielä tammikuussa 2015 tehty.

6.1 Metall- ja puuyritysten Osaava – verkostohanke

Osaava verkostohankkeeseen kuuluu noin 50 Huittisten, Säskylän, Köyliön, Kokemäen ja Punkalaitumen teknologia-, rakennus- ja puualan yritystä. Verkostohankkeen toimintakausi on 1.3.2012–30.11.2014. Osaava-verkostohankkeen tavoitteena on parantaa verkostossa mukana olevien yritysten toimintaedellytyksiä, löytämään yhteisiä intressejä sekä ohjaamaan yrityksiä enemmän yhteistyöhön alueen oppilaitosten kanssa. Hankkeen toiminta on yritys kohtaista. Jokaisen mukana olevan yrityksen kehittämis- ja osaamistarpeet kartoitettiin hankkeen alkuvaiheessa, jonka jälkeen laadittiin suunnitelmat hankekaudelle. Hankekauden päättyessä arvioidaan suunnitelmien onnistumista ja saavutettuja tuloksia. Verkostohanketta koordinoi projektipäällikkö. Hän toimii lisäksi työvoimahallinnon, koulutuksia järjestävien yritysten ja muiden yrityskehityspalveluita tarjoavien tahojen yhteistyölinkkinä. Osaava-verkostohanketta rahoitetaan Satakunnan ELY-keskuksen myöntämällä toimintaympäristötuella, kuntarahalla ja yritysten maksamilla verkostomaksuilla. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 320 000 euroa. Satakunnan ELY-keskuksen maksama toimintaympäristötuki on tästä 70 % eli 224 000 euroa. Mukana olevien kuntien ja verkostoyritysten osuus on 48 000 euroa. (Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 13.2.2012, 55§; Huittisten kaupungin www-sivut 2013.)

6.2 Kaakkois-Satakunnan pienyritysten Kasvu -verkostohanke

Kasvu – verkostohankkeeseen kuuluu noin 30 tuotannollista ja teollisuudelle palveluita tarjoavia kuljetus- ja rakennusalan yritystä. Hankkeessa on mukana myös tili-toimistoja ja käsityöläisiä. Kasvu-verkostoon kuuluvat yritykset työllistävät alle kymmenen henkilöä. Toiminta-alueeseen kuuluu Huittinen, Eura, Säskylä, Köyliö, Harjavalta, Nakkila, Kokemäki ja Punkalaidun. Verkostohankkeen toimintakausi on 1.8.2012–31.12.2014. Kasvu – verkostohankkeen tavoitteena on lisätä pienyritysten välistä yhteistyötä ja järjestää näiden yritysten toiveiden pohjalta erilaisia koulutustilaisuuksia. Myös Kasvu-verkoston toiminta on yrityspohjaista eli toiminta suunnitellaan täysin verkostoyritysten toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Verkostohanketta koordinoi projektipäällikkö. Kasvu-verkostohanketta rahoitetaan Pirkanmaan ELY-keskuksen myöntämällä toimintaympäristötuella, kuntarahalla ja yritysten maksamalla verkostomaksuilla. Kasvu-verkostohankkeen kokonaisrahoitus on 166 480 euroa, josta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007–2013 osuus on 120 000 euroa. Mukana olevat kunnat rahoittavat hanketta 29 832 eurolla ja verkostoyritykset 16 648 eurolla. (Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 21.5.2012, 160§; Huittisten kaupungin www-sivut 2012.)

6.3 Pro Masva II – yritysneuvontahanke

Satakunnan ELY-keskus myönsi Pro Agria Länsi-Suomi ry:lle Manner-Suomen maaseutuohjelmasta rahoituksen elinkeinojen kehittämishankkeeseen. Hanke koskee koko Satakunnan aluetta ja sen toteutusaika on 1.10.2011–31.12.2014. Yritysneuvontahanketta käytetään maaseudun elinkeinotoiminnan ja yritysneuvonnan palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Pro Masva II – yrityshankkeen tavoitteena on maaseudun elinkeinotoimintaa hyödyttävä kehittäminen, yritysryhmähankkeiden aktivoiminen ja tiedottaminen. Maaseutu- ja pienyritysneuvonta on maksutonta. Hankkeen vaikutuksia ovat uusien yritysten synty, kilpailukyvyyn lisääminen, kustannustehokas toiminta ja laatuvaikutukset. Huittisissa hanke tekee yhteistyötä Kasvu- ja Osaava – verkostohankkeiden kanssa. Huittisten kaupungin kuntarahoitusosuus hankkeesta on yhteensä 7454 euroa. Hanketta hallinnoi Pro Agria Länsi-Suomi ry. (Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 25.2.2013, 66§.)

6.4 Kauppiaiden ja palveluyritysten verkosto

Huittisten kaupungissa on lähes viiden vuoden ajan toiminut kauppiaiden ja palveluyritysten verkosto, joka perustettiin kaupungin elinkeinotoimen toimesta. Verkoston tavoitteena on kehittää kaupungin asemaa kauppakaupunkina, houkutella kaupunkiin asiakkaita laajasti ulkopuolelta ja saada jokaiselle verkostoon kuuluvalla yritykselle lisää liikevaihtoa. Verkoston toiminnassa yrittäjien välinen yhteistyö ja kattomarkkinointi ovat avainasemassa. Kauppiaiden ja palveluyritysten verkostoon kuuluu noin 80 paikallista yritystä. Huittisten kaupunki on budjetoinut verkoston toimintaan noin 22 800 euroa / toimintavuosi. Verkostoyritysten osuus on noin 18 000 euroa. Kauppiaiden ja palveluyritysten verkosto ei ole sidoksissa mihinkään hankerahaa myöntävään tahoon, vaan toiminta on puhtaasti Huittisten kaupungin elinkeinotoimen ja paikallisten yritysten välinen yhteistyöverkosto.

7 KYSELY HUITTISISSA VUONNA 2014 PERUSTETUILLE YRITYKSILLE

7.1 Aineiston keruu

Kysely Huittisissa vuonna 2014 aloittaneille yrityksille (Liite 1) toteutettiin sähköisesti 25.9.2014 ja 5.10.2014 välisenä aikana. Saatekirje (Liite 2) ja kyselylomake lähetettiin harkinnanvaraisesti sähköpostitse 25 yrittäjälle, jotka ovat perustaneet yrityksen Huittisiin 1.1.2014–19.9.2014 välisenä aikana. Kyselyn ulkopuolelle jätettiin vuosia toimineet, osakeyhtiöiksi muutetut yritykset sekä asunto-osakeyhtiöt. Yritysten tiedot ja heidän yhteystietonsa kerättiin Asiakastieto.fi – sivustolta ja Patentti- ja rekisterihallituksen Virre – tietopalvelusta. Kaksi vastaajaa valittiin mukaan sillä perusteella, että he ovat perustaneet yrityksen vuoden 2013 lopussa, mutta toiminta on alkanut virallisesti vuoden 2014 puolella. Yksi vastaaja valittiin mukaan sillä perusteella, että yritys perustettiin virallisesti syyskuun aikana. Näin ollen yhteensä vastaajia kyselyssä oli 25. Vastausaikaa annettiin kymmenen päivää eli 5.10.2014 saakka ja kyselystä lähetettiin muistutus 1.10.2014. Vastauksia annettiin yhteensä 18 ja näin ollen virallinen vastausprosentti oli 72 %.

7.2 Tutkimusasetelma ja kyselylomakkeen suunnittelu

Kysely vuonna 2014 aloittaneille yrittäjille on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Kyselyssä on piirteitä myös määrällisestä eli kvantitatiivisesta tutkimuksesta, sillä kysely sisältää kaksi avointa kysymystä. Perusteena avoimille kysymyksille on se, että yrittäjätausta on jokaisella yrittäjällä erilainen ja kokemukset omakohtaisia. Näin ollen kysymyksiin on lähes mahdotonta ennalta antaa valmiita vastausvaihtoehtoja. Muut kysymykset sisältävät vastausvaihtoehdot, jotka pohjautuvat kyselyn tekijän pohjatietoihin paikallisesta ja seudullisesta elinkeinoelämästä. Taustakysymykset eivät ole kyselyn tutkimusongelman kannalta olennaisia, vaan vastaukset ovat kyselyn tekijälle ja taustaorganisaatiolle lisäinformaatiota.

Kyselyllä haluttiin selvittää Huittisissa vuonna 2014 aloittaneiden yritysten mielipiteitä ja näkemyksiä yritysneuvontaa kohtaan, yrittäjyyden alkutaivalta sekä yritysverkostoitumista osana yrittäjyyttä. Huittisten kaupungin elinkeinotoimi tarjoaa aloittavien yritysten maksuttomia neuvontapalveluja, mutta palvelujen käyttö on hyvin vähäistä. Kyselyn myötä pyritään selvittämään syitä, miksi palveluja ei käytetä ja mitä muita yritysneuvontapalveluja aloittavat yrittäjät käyttävät. Lisäksi kyselyllä pyritään selvittämään, minkälaiset pohjatiedot aloittavilla yrittäjillä on kaupungin elinkeinotoimen yritysverkostoista ja mitä näkemyksiä heillä niistä on. Kyselylomakkeen kysymykset suunniteltiin yhteistyössä Huittisten kaupungin elinkeinojohtaja Eila Törmän kanssa.

Kysely sisältää neljä osiota. Ensimmäinen osio tarkastelee vastaajien taustatietoja, kuten sukupuolta, ikää, koulutusta, yrityksen toimialaa, työkokemusta toimialalta sekä yrityksen lähtökohtaa eli onko se perustettu, ostettu vai saanut jatkoa sukupolvenvaihdoksen myötä. Yrityksen lähtökohtaan liittyvä kysymys on niin kutsuttu lisäkysymys, sillä yritysten sukupolvenvaihdokset ovat ajankohtainen asia ja näin ollen kyselyn ohessa haluttiin selvittää, onko sukupolvenvaihdoksia tehty paikkakunnalla vuonna 2014.

Toinen osio käsittelee yrittäjyyden alkutaivalta. Kysymykset liittyvät epävarmuustekijöihin yrittäjyyden syntyvaiheessa ja siihen, miten yrittäjät ovat valmistautuneet yrittäjyyteen.

Kolmas osio tarkastelee aloittavien yritysten neuvontapalveluja. Osiossa halutaan selvittää, mistä aloittaneet yrittäjät ovat hankkineet tietoa ja neuvontaa yrityksen perustamiseen ja heidän arvionsa palvelun laadusta. Lisäksi halutaan tietää, miksi aloittaneet yrittäjät eivät ole käyttäneet Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluja ja miten he kehittäisivät kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluja.

Kyselylomakkeen viimeinen osio käsittelee yritysverkostoitumista. Tässä osiossa halutaan selvittää, kuuluvatko vastaajayritykset johonkin yritysverkostoon ja kokevatko yritykset saavansa verkostoitumisesta jotakin apua liiketoimintansa kehittämiseen sekä kuinka tärkeänä seikkana yritysverkostoituminen koetaan. Tässä osiossa on avoin kysymys liittyen yrittäjien näkemyksiin Huittisten kaupungin elinkeinotoimen organisoimaan yritysverkostotoimintaan.

8 TUTKIMUSTULOKSET

8.1 Taustatiedot

Kyselyyn Huittisissa vuonna 2014 perustetuille yrityksille vastasi kahdeksan naisyrittäjää ja kymmenen miesyrittäjää. Vastaajista yhdeksän eli puolet on nuoreksi yrittäjäksi luokiteltavia, eli 26–35 -vuotiaita. Kuusi vastaajaa on 36–45-vuotiaita. Vain kaksi vastaajista on 46–60-vuotias ja yksi 61-vuotias tai yli. Suurimman osan vuonna 2014 aloittaneiden yrittäjien koulutustausta on toisen asteen koulutus eli ammatillinen koulutus tai lukiokoulutus. Ammattikoulun suorittaneita on seitsemän ja lukion käyneitä kahdeksan. Ammattikorkeakoulun suorittaneita on kolme. Kyselyn perusteella ei saatu selvyyttä siitä, vastaako vastaajien koulutustausta heidän omistamiensa yritysten toimialaa.

Huittisiin vuonna 2014 perustettujen yritysten toimialoissa ei ole selkeää yleistä linjaa. Tukku- ja vähittäiskaupan toimialalle on perustettu kolme uutta yritystä, kun taas majoitus- ja ravitsemistoimialalle ei yhtään. Rakennustoimialan yrityksiä on perustettu viisi ja teollisuusyrityksiä yksi. Kotipalvelu-, siivous- ja puhtaanapitoyrityksiä on perustettu kolme ja terveys- ja sosiaalialan yrityksiä yksi. Tosin on huomioitava, että

edellä mainitut toimialat usein liittyvät toisiinsa ja yritykset tuottavat yksityisille sekä koti- ja siivouspalveluja että terveystalouden palveluja. Kuljetusalalle ja maatalouteen perustettiin Huittisissa kummallekin toimialalle yksi uusi yritys. Muut uudet yritykset edustavat maanrakennustoimialaa, koulutus- ja konsultointipalveluita sekä liikunta- ja hyvinvointialaa. Kyselyyn vastanneista yrittäjistä 17 on perustanut yrityksen ja vain yksi ostanut valmiin liiketoiminnan. Valmiin liiketoiminnan on ostanut tukku- ja vähittäiskaupan toimialan yrittäjä. Aloittaneiden yrittäjien työkokemus alalta on lähes täysin riippuvainen yrittäjän iästä, nimittäin nuorilla yrittäjillä työkokemus on pääsääntöisesti 1-5 vuotta. Iäkkäämmillä yrittäjillä työkokemus alalta on yli 10 vuotta.

8.2 Yrittäjyyden alkutaival

Kyselyyn vastanneista uusista yrittäjistä lähes kaikki koki yritystä perustaessaan epävarmuutta talouteen, kannattavuuteen, hinnoitteluun ja rahoitukseen liittyvissä asioissa. Liki puolet koki lainsäädännölliset seikat haasteellisiksi. Markkinointiin ja myyntiin liittyvät epävarmuudet, kuten myös asiakassuhteisiin liittyvät haasteet, olivat seuraavia kynnyskysymyksiä yritystä perustettaessa. Ainoastaan yksi vastaaja oli epävarma luottamuksesta omaan ammattiosaamiseensa. Perusteena hänen vastaukselleen voidaan pitää sitä, että vastaaja edustaa toimialaa, joka on maaseudulla harvinainen ja innostus yrityksen perustamiseen lähtenyt liikkeelle tyystin harrastepohjalta. Työhyvinvointia ja omaa jaksamista uudet yrittäjät eivät kokeneet epävarmuustekijänä. Myöskään toimintaympäristön muutokset ja tulevaisuuden arviointi eivät tuottaneet haasteita yritystä perustettaessa.

Kyselystä kävi ilmi, että uudet yrittäjät ovat valmistautuneet yrittäjyyteen pääosin itsenäisesti. Useimmat uudet yrittäjät ovat itsenäisen valmistautumisen lisäksi käyttäneet jotakin muuta valmistautumiskeinoa. Henkilökohtaisia yritysneuvontapalveluja käytti vain viisi vastaajista. Henkilökohtaisilla yritysneuvontapalveluilla viitataan tässä Huittisten kaupungin tarjoamiin yritysneuvontapalveluihin, joskin vastaajat ovat saattaneet käyttää palveluja myös muualla maakunnassa. Sähköisiä yritysneuvontapalveluja, kuten Yritys-Suomi – palvelua, on käyttänyt vastaajista puolet. TE-

keskuksen tarjoaman yrittäjäkurssin on suorittanut kolme yrittäjää. Yrittäjäkurssin suorittaneet yrittäjät ovat kaikki nuoria ja he ovat suorittaneet ammattikoulun.

8.3 Yritysneuvonta

Suosituin ja laadullisesti (keskiarvo 9,2) parhain yritysneuvontapalvelu on uusien yrittäjien mielestä Finnvera. Lähes yhtä moni on käyttänyt pankkien yritysneuvontapalveluja ja arvioineet niiden laadun keskiarvoksi 8,6. Huittisten kaupungin tarjoama alkavien yritysten neuvontapalvelua käytti viisi vastaajaa ja kouluarvosanalla mitattuna palvelun laatu on keskiarvoltaan 8,8. Yksi vastaaja on käyttänyt Prizztech Oy:n yritysneuvontapalveluja ja hän antoi palvelun laadulle arvosanaksi 10. Myös TE-keskuksen yritysneuvontapalvelu sai yhdeltä vastaajalta arvosanan 10. ELY-keskuksen palvelun laatu sai yhdeltä vastaajalta arvosanan 9. Vastauksissa kävi ilmi, että usein yrittäjäksi aikovat henkilöt kysyvät neuvoa yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvissä asioissa kokeneemmilta yrittäjäystäviltä. Heiltä haetaan myös vertais-tukea.

Vastaajista viisi on käyttänyt aikaisemmin Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluja ja yhdellä vastaajalla ei ollut kokemusta mistään neuvontapalvelusta. Muiden vastaajien näkemykset syistä, miksi he eivät ole käyttäneet Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluja, jakautuvat palvelun vaikeaan tavoitettavuuteen, saatavuuteen riittävän nopealla aikataululla sekä tietämättömyyteen palvelun olemassaolosta. Alla on vastaajien kehittämisideoita Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluille:

- Tutustumisilta Huittisten yritystoimintaan
- Infopaketti paikkakunnan yrityksistä pähkinänkuoressa
- Verkostoitumistapaamismahdollisuuksien järjestämistä
- Toimitilapörssin ajan tasalla pitäminen
- Enemmän yhteistyötä muiden neuvontapalveluja tarjoavien tahojen kanssa

8.4 Yritysverkostoituminen

Lähes kaikki kyselyyn vastanneista uusista yrityksistä kuuluu paikalliseen yrittäjäjyhdistykseen. He myös kokevat, että tarvittaessa he saavat tukea ja neuvontaa yrittäjäjyhdistykseltä. Huittisissa toimivaan kauppiaiden ja palveluyritysten verkostoon kuuluvat kaikki kolme vähittäiskaupan yrittäjää. Hankinta- ja palveluverkostoihin kuuluu vastaajista vain yksittäiset yritykset. Tämä johtunee siitä, että Huittisissa ei tämänkaltaisia verkostoja juuri ole. Tutkimus- ja kehittämisverkostoihin ei vastausten perusteella kuulu mikään yritys. Muita verkostoja, joihin vastaajat kuuluvat, ovat alakohtaiset yhdistykset ja kauppakamarit. Kyselyyn vastanneet yritykset ovat vielä nuoria, eikä niillä ole välttämättä vielä resursseja olla osana kansallisissa tai jopa kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa. Muutama yritys ei koe tarvetta kuuluvansa mihinkään yritysverkostoon ainakaan toistaiseksi. Perusteena tähän on se, että yritykset ovat pieniä tai yrittäjät yksinyrittäjiä ja toimialat sellaisia, että he toimivat pääasiassa ulkopaikkakunnilla. Yritysverkostoihin kuuluvat yritykset kokevat pääsääntöisesti saavansa tarvitsemaansa neuvontaa ja tukea verkostotoiminnasta. Yrityksen verkostoituminen koetaan erittäin tai melko tärkeänä seikkana yritystoiminnalle.

Huittisten kaupungin elinkeinotoimen hallinnoimat Osaava- ja Kasvu – yritysverkostohankkeet ovat pääosin tuttuja edes jossakin määrin uusille yrittäjille. Huittisten kauppiaiden ja palveluyritysten verkosto on tuttu kaikille uusille yrittäjille. Tämä on pitkälti tiiviin markkinointiyhteistyön tulos. Alla on uusien yrittäjien kommentteja Huittisten kaupungin elinkeinotoimen organisoimaan yritysverkostotoimintaan:

- Hyvän yhteishengen parantaminen ja uusien jäsenten edes kohtelias vastaanotto muiden jäsenten puolesta olisi suotavaa. Muutama huonosti käyttäytyvä pilaa koko porukan eikä ryhmään ole kiva tulla.
- Yritysverkostotoiminnan markkinointi uusille ja vanhoille paikkakunnan yrityksille.
- Hoitoalalle myös yritysverkostoja.
- Kaikille yrittäjille ei ole selvää, onko yritysverkostoihin jokin kriteeri päästä mukaan.

9 POHDINTA

Huittisissa vuonna 2014 perustetuille yrityksille suunnatun kyselyn vastausten perusteella voidaan tehdä yleistys uusien yrittäjien mielipiteistä ja näkemyksistä. Vaikka vastausprosentti olisi ollut korkeampi, vastausten sisältö tuskin olisi muuttunut olennaisesti suuntaansa. Näkemykseni mukaan ainoa sisältöä muuttava tekijä olisi saattanut olla vastaajien ikä, sillä yrityskulttuuri voidaan nähdä eri sukupolvien välillä hyvinkin erilaisesti.

Vastaajien edustamien yritysten toimialoissa ei ollut mielestäni yllätyksiä. Nuoret, erityisesti miehet, ovat paikallistasolla havainnoituna kiinnostuneita maanrakennusalasta. Tämä lienee paikallisten isojen maanrakennusyritysten esimerkin ja menestyksen ansiota. Kotipalvelu-, siivous- ja puhtaanapitoyritykset sekä terveys- ja sosiaalialan yritykset ovat positiivinen merkki alan kiinnostavuudesta yritysmielessä ja kaupunkiin kaivataankin lisää kyseisen alan yrityksiä. Huittinen on profiloitunut kaupan alan ja erikoisliikkeiden (pienen yritysten) seudullisena keskuksena. Tämän mukaan uusia yrityksiä voisi olla perustettuina kaupan alalle vuositasolla enemmänkin. Kuitenkin kaupan taantuma ja siten rohkeus perustaa yritys on monelle suuri kynnykskysymys.

Yritystä perustettaessa vastaajien kokemat epävarmuustekijät ovat mielestäni hyvin tyypillisiä. Talouteen liittyvät seikat ovat etenkin nuorille haasteellisia sisäistä, ja epävarmuus rahoitusmahdollisuuksista ja sitä mukaa yrityksen kannattavuudesta kasvaa liiketoimintasuunnitelmaa tehdessä. Mielestäni mielenkiintoinen seikka vastauksissa on, että vaikka talouteen liittyvät epävarmuustekijät koetaan suuriksi, tulevaisuuden arviointiin ei kiinnitetä huomiota. Nämä kaksi tekijää liittyvät kuitenkin toisiinsa hyvin olennaisesti. Siihen, onko yrittäjien kokemien epävarmuustekijöiden taustalla se, että yrittäjyyteen valmistaudutaan ainoastaan itsenäisesti, tässä kyselyssä ei saatu selkeää vastausta.

Yritysneuvontapalveluiden laatu koetaan hyväksi. Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalvelun kohdalla on sinänsä harmillinen ristiriita, että palvelu on koettu laadukkaaksi, mutta laadun arvioijia tässä kyselyssä on vain muutama. Mikäli

palvelua olisi käyttänyt suurempi vastaajamäärä, laadullinen arvosana saattaisi olla erilainen. Näkemykset palvelun vaikeasta tavoitettavuudesta, saatavuudesta ja tietämättömyys palvelun olemassaolosta olivat pitkälti ennakkoon arvattavissa. Syitä siihen, miksi näin on, ei tässä kyselyssä saatu selville. Elinkeinotoimen ylläpitämä Yritystulkki – palvelu otettiin käyttöön vuoden 2014 lopulla, joten sen käytön aktiivisuudesta saadaan tilastoa aikaisintaan kesällä 2015. Henkilökohtaista alkavien yritysten neuvontapalvelua markkinoitiin ostosopimuskaudella aktiivisesti, mutta potentiaalisten asiakkaiden tavoitettavuus on lähes mahdotonta, sillä palvelu tulisi saada asiakkaalle jo siinä vaiheessa, kun hän tekee päätöstä yrittäjäksi ryhtymisestä. Siinä vaiheessa kun päätös ja etenkin ensimmäiset toimenpiteet on tehty, henkilökohtaisen palvelun käyttäminen on jo osaksi myöhäistä. Markkinointikanaviin ja yhteistyökumppaneihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja siten saada yrittäjiä neuvontapalvelujen piiriin. Neuvontapalveluissa on myös olennaista jatkaa yhteydenpitoa ja neuvontaa pitkälle yrityksen elinkaaren alussa.

Yritysverkostoituminen on nykyisin olennainen osa yritystoiminnan arkea. Oman näkemykseni ja havaintojeni perusteella Huittisissa yritysverkostoituminen on erinomaista ja mikä hienointa, yritysten yhteistyö on hyvällä mallilla. Yllättäen kyselyn vastauksissa kuitenkin ilmeni, että osa uusista yrittäjistä kokee haasteelliseksi päästä mukaan Huittisten kaupungin organisoimiin yritysverkostoihin. Toisin sanoen yritysverkostojen tavoitettavuus koetaan vaikeaksi ja mikäli henkilökemiat eivät muiden verkoston jäsenten kanssa kohtaa, voi yritysverkostossa toimiminen olla epämielikästä. Yritysverkostot ovat verkostoja, jotka tulisi viedä asiakkaan (tässä tapauksessa verkoston jäsenien) saataville. Toimiessani Huittisten kaupungin elinkeinotoimessa palvelusihteerinä markkinoin kesän 2014 aikana kauppiaiden ja palveluyritysten verkostoa huittislaisille uusille ja vanhoille yrityksille. Verkostoon liittyi tällöin monta uutta yritystä. Tätä kaavaa tulisi toistaa, eli vähintään vuosittain kutsua etenkin uusia yrityksiä tutustumaan palveluverkoston toimintaan.

10 YHTEENVETO

Vastausten analysointi ei ollut kovin haasteellinen osuus työssä, sillä jo ennakkotietoni ja – käsitykseni olivat suuressa osassa kyselytutkimuksen tekemisessä. Työssäni Huittisten kaupungin elinkeinotoimessa sain vahvan ennakkokäsityksen etenkin alkavien yritysten neuvontapalvelusta. Lisäksi tuttava- ja perhepiirissäni on nuoria yrittäjiä, joilta olen saanut kuulla ajatuksia liittyen yrittäjyyteen. Kyselyn teettäminen Huittisissa vuonna 2014 perustetuille yrityksille onnistui mielestäni kohtalaisen hyvin. Suurin haaste kyselytutkimuksen onnistumisessa oli vastausten saaminen. Kyselyyn vastaajien otanta oli rajallinen. Vastaajien lukumäärää olisi voinut kasvattaa lähettämällä kyselyn myös vuonna 2013 perustettuihin yrityksiin. Tällöin vastaajien määrä olisi lähes kaksinkertaistunut ja kyselyn tulokset olisivat luotettavampia. Toimitettu kyselytutkimus antaa kuitenkin osoituksen siitä, millaisia näkemyksiä Huittisissa vuonna 2014 yrityksen perustaneilla yrittäjillä on yrittäjyydestä, yritysneuvontapalveluista ja yritysverkostoitumisesta. Opinnäytetyön aihe antaa monta jatkotutkimusaihetta. Pelkästään yritysverkostoituminen on aihepiirinä laaja ja aiheeseen liittyy näkemyksiä ja kokemuksia lähes yhtä paljon kuin Suomessa on yrittäjiä. Opinnäytetyön kyselytutkimukseen osallistuneita yrityksiä voitaisiin seurata pidemmällä aikavälillä, jolloin saataisiin näkemystä siitä, miten nämä yritykset ovat kehittyneet ja ovatko he esimerkiksi käyttäneet jotakin yritysneuvontapalvelua yrityksen elinkaaren synty- tai eloonjäämisvaiheissa. Mielenkiintoinen yrittäjyyteen liittyvä tutkimus puolestaan voisi olla yrittäjyyden alkutaipaleeseen liittyvä tutkimus yhden esimerkiksi yrityksen tai yrittäjän näkökulmasta. Myös Huittisten kaupungin elinkeinotoimi on omiaan antamaan mielenkiintoisia tutkimusaiheita liittyen kaupungin elinkeinoelämään.

LÄHTEET

Aho, S. & Kaivo-Oja, J. 2014. Yrityksen elinkaari-teoria ja foresight 2.0. Elinkaari-teorian validius suomalaisissa pörssiyrityksissä v. 2004-2012. Turku: Tulevaisuuden tutkimuskeskus. Tutu e-julkaisuja 1/2014.

https://www.utu.fi/fi/yksikot/ffrc/julkaisut/e-tutu/Documents/eTutu_1-2014.pdf

Apparaatin www-sivut. 2014. Viitattu 22.7.2014. <http://www.apparaatti.fi/>

Haavisto, L. 2014. Tulevaisuuden ennustaminen on hankalaa. Alueviesti 15.10.2014. Viitattu 26.1.2015. <http://alueviesti.fi/lehtiarkisto/>

Hakanen, M., Heinonen, U. & Sipilä, P. 2007. Verkostojen strategiat – menesty yhteistyössä. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Harju, J. & Pukkinen, T. 2004. Uusien ja vähän aikaa toimineiden mikroyritysten neuvontapalvelut: Selvitys julkisten ja yksityisten palveluiden kattavuudesta ja vastaavuudesta yritysten tarpeisiin. Helsinki: Edita Publishing Oy. KTM Julkaisuja 23/2004.

Huittisten kaupungin www-sivut. 2013. Viitattu 15.9.2014. <http://www.huittinen.fi/>

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 30.8.1999.

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 20.5.2002.

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 20.1.2003.

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 13.12.2012.

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 21.5.2012.

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 17.12.2012.

Huittisten kaupunginvaltuuston pöytäkirja 11.10.1999.

Huittisten kaupunginhallituksen pöytäkirja 25.2.2013.

Huittisten Säästöpankin www-sivut. 2014. Viitattu 23.7.2014.

<https://www.saastopankki.fi/>

Huittisten Yrittäjien www-sivut. 2014. Viitattu 22.7.2014.

<http://www.yrittajat.fi/satakunnanyrittajat/huittinen>

Ilmoniemi, M., Järvensivu, P., Kyläkallio, K., Parantainen, J. & Siikavuo, J. 2009. Uuden yrittäjän käsikirja. Helsinki: Talentum Media Oy.

Järjestelytoimikunnan pöytäkirja 15.9.2008.

Järvinen, T. Neuvontapalvelut. Vastaanottaja: tuuli.pirttikoski@huittinen.fi. Lähetetty 11.8.2014 klo 10.29. Viitattu 11.8.2014.

Luukkainen, O. & Wuorinen, J. 2002. Yrittävä elämänsen – kasvaminen yksilönä ja yhteisönä. Jyväskylä: PS-kustannus.

Niemelä, S. 2002. Menestyvä yritysverkosto – verkostonrakentajan ABC. Helsinki: Edita Prima Oy.

Möller, K., Rajala, A. & Svahn, S. 2009. Tulevaisuutena liiketoimintaverkot - Johdaminen ja arvonluonti. Helsinki: Teknologiainfo Teknova Oy.

Prizztechin www-sivut. 2014. Viitattu 22.7.2014. <http://www.prizz.fi/>

Pro Agria Länsi-Suomen www-sivut. 2014. Viitattu 28.1.2015. <http://lansi-suomi.proagria.fi/>

Raatikainen, L. 2012. Liikeideasta liikkeelle. 9. uud. p. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Satakunnan Osuuspankin www-sivut. 2014. Viitattu 23.7.2014. <https://www.op.fi/op/>

Silvennoinen, M. 2008. Löydä aarteesi – verkostoidu! Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

TE-palveluiden www-sivut. 2014. Viitattu 22.7.2014. <http://www.te-palvelut.fi/te/fi/index.html>

Törmä, E. 2014. Elinkeinopolitiikka Huittisissa. Luento Yritys-Suomi Kehittämispäivillä 11.–12.6.2014.

Yritys Suomen www-sivut. 2014. Viitattu 30.6.2014. <https://www.yrityssuomi.fi/>

Yrittäjien www-sivut. 2014. Viitattu 30.6.2014. <http://www.yrittajat.fi/>

SAATEKIRJE

Arvoisa yrittäjä,

Opiskelen Satakunnan ammattikorkeakoulussa liiketaloutta ja teen opinnäytetyötä yhteistyössä Huittisten kaupungin elinkeinotoimen kanssa. Opinnäytetyössäni tutkin huittislaisten vuonna 2014 aloittaneiden yritysten mielipiteitä yritysneuvontaa kohtaan, yrittäjyyden alkutaivalta sekä yritysverkostoitumista osana yrittäjyyttä.

Vastaamalla sähköiseen kyselyyn annat arvokkaan mielipiteesi edellä mainituista aihepiireistä ja ennen kaikkea autat meitä kehittämään Huittisten kaupungin elinkeinotoimen palveluja alkaville yrittäjille.

Kaikki vastaukset käsitellään täysin anonymeinä ja ehdottoman luottamuksellisina. Halutessanne voimme sopia myös henkilökohtaisen tapaamisen kyselyn toteuttamiseen.

Vastausaikaa on 5.10.2014 saakka.

Lisätietoja kyselystä voitte tiedustella sähköpostitse tai puhelimitse.

Mielipiteesi on meille tärkeä, kiitos vastauksistasi!

Yhteistyöterveisin,

Tuuli Pirttikoski

KYSELYLOMAKE

Kysely Huittisissa vuonna 2014 perustetuille yrityksille**Huittisten kaupunki****Satakunnan Ammattikorkeakoulu****Tuuli Pirttikoski**

Lue kysymykset huolellisesti ja rastita vaihtoehdoista se, joka parhaiten vastaa Sinun tilannettasi. Avoimiin kysymyksiin voit vastata vastauksille varatuille paikoille.

Vastaathan kaikkiin kysymyksiin, sillä vastauksesi on meille tärkeä!

Taustatiedot**1. Sukupuoli**

Nainen Mies

2. Ikä

25 tai alle 26–35 36–45

46–60 61 tai yli

3. Koulutus

Peruskoulu
 Lukio
 Ammattikoulu
 Opistotaso
 AMK
 Yliopisto

4. Yrityksen toimiala

Tukku- ja vähittäiskauppa
 Majoitus- ja ravitsemistoiminta
 Rakentaminen
 Teollisuus
 Kotipalvelu, siivous, puhtaanapito, palvelut yksityisille
 Terveys- ja sosiaalipalvelut
 Kuljetus ja varastointi
 Käsityö, taide, viihde ja virkistys
 Maatalous, metsätalous ja kalatalous
 Muu, mikä

- 5. Oletko** a) perustanut
b) ostanut yrityksen?
c) toteuttanut sukupolvenvaihdoksen?

6. Onko Sinulla aiempaa työkokemusta yrityksesi toimialalta?

Ei työkokemusta alle 1 v. 1-5 v. 6-10 v. yli 10 v.

Yrittäjyyden alkutaival

7. Millä osa-alueilla Sinulla on ollut epävarmuutta yritystä perustaessasi? Voit valita useampia vastausvaihtoehtoja.

- Luottamus omaan osaamiseen
- Asiakassuhteet ja verkostot
- Markkinointi ja myynti
- Talous, kannattavuus, hinnoittelu ja rahoitus
- Työhyvinvointi / perhe-elämän ja yrittämisen yhdistäminen
- Lainsäädäntö, verotus
- Toimintaympäristön muutoksen ja tulevaisuuden arviointi
- Jollakin muulla osa-alueella, millä?

8. Miten olet valmistautunut yrittäjyyteen?

- Käymällä yrittäjäkurssin
- Käyttämällä henkilökohtaisia yritysneuvontapalveluja
- Käyttämällä sähköisiä yritysneuvontapalveluja
- Hankkimalla itsenäisesti tietoa yrittäjyydestä
- Muulla tavoin, miten?

Yritysneuvonta

9. Mistä olet hankkinut tietoa ja saanut neuvontaa yrityksesi perustamiseen? (Valitse kaikki tahot, joita olet käyttänyt) Arvioi myös saamasi neuvontapalvelun laatua kouluarvoasteikolla 4-10.

☐ Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalvelu	Valitse kouluarvosana
☐ Pankki tai vakuutusyhtiö	Valitse kouluarvosana
☐ TE-palvelut	Valitse kouluarvosana
☐ Huittisten Yrittäjät ry	Valitse kouluarvosana
☐ Satakunnan Ammattikorkeakoulu	Valitse kouluarvosana
☐ Prizztech Oy	Valitse kouluarvosana
☐ ELY-keskus	Valitse kouluarvosana
☐ Finnvera	Valitse kouluarvosana
☐ Muualta, mistä:	Valitse kouluarvosana
☐ Ei kokemusta	

10. Mikäli ET ole käyttänyt Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluja, valitse syyt, miksi et.

- Tietämättömyys neuvontapalvelun olemassaolosta
- Neuvontapalvelun tarjoajan asiantuntemuksen puute
- Neuvontapalvelun vaikea tavoitettavuus
- Neuvontapalvelua ei ole saatavilla riittävän nopeasti
- Ei tarvetta neuvontapalvelulle
- Oma ajanpuute tai oma jaksaminen
- Joku muu syy, mikä?

11. Miten kehittäisit Huittisten kaupungin alkavien yritysten neuvontapalveluja?

Yritysverkostoituminen

12. Kuuluuko yrityksesi tällä hetkellä johonkin yritysverkostoon? (Verkostoitumisella tarkoitetaan monitahoisia yritysten välisiä yhteistyön muotoja.)

- Hankintaverkosto
- Palveluverkosto
- Markkinointiverkosto
- Tutkimus- ja kehitystoimintaverkosto
- Yrittäjähdistys
- Jokin muu, mikä
- Ei kuulu, mutta harkitsee liittymistä
- Ei kuulu, eikä harkitse liittymistä

13. Saatko tarvittavaa tukea ja neuvontaa verkostotoiminnasta?

Kyllä En

14. Kuinka tärkeänä koet yrityksesi verkostoitumisen?

- Erittäin tärkeänä
- Melko tärkeänä
- Neutraali
- Vähän merkityksellinen
- Erittäin vähän merkityksellinen

15. Huittisten kaupungin elinkeinotoimi hallinnoi kolmea yritysverkostohanketta. Ovatko nämä yritysverkostot Sinulle tuttuja? Rastita yritysverkostot, joista ovat Sinulle tuttuja edes jossakin määrin.

- Osaava – yritysverkostohanke (teknologia-, rakennus- ja puualan yritykset)
- Kasvu – yritysverkostohanke (sähkö-, kuljetus-, maanrakennus- ja koneurakointialan yritykset sekä tilitoimistot ja käsityöläiset)
- Huittisten kauppiaiden ja palveluyritysten verkosto (paikalliset kaupan- ja palvelualan yritykset)

16. Mitä toiveita tai näkemyksiä Sinulla on liittyen Huittisten kaupungin elinkeinotoimen organisoimaan yritysverkostotoimintaan?